

Şahin Alpay

Gezi Parkı'nın siyasi sonuçları

Askeri vesayeti diriltmek, barış sürecini kundaklamak amacıyla istismar etmek isteyenler olmadı değil, ama Gezi Parkı gösterilerinin verdiği ana mesaj, Başbakan Erdoğan'ın inşasına bizzat öncülük ettiği "Yeni Türkiye"nin keyfi ve otoriter yönetimi kabul etmeyeceğiydi. Bu mesajı belki en iyi ifade eden, uluslararası üne sahip sosyal bilimcimiz Prof. Dr. Nur Yalman oldu: "Osmanlı döneminde hükümdarın kullarının yerini, günümüz Türkiye'sinde artık yurttaşlar aldı..." (Yonca Poyraz Doğan, Today's Zaman, 24.06.2013.)

Gezi Parkı eylemlerinin verdiği çeşitli siyasi sonuçlar şimdiden görülüyor. Başbakan Erdoğan, yargı sürecinin sonunu bekleyeceğini ve her durumda referandum yapılacağını açıklamak durumunda kaldı. (Topçu Kışlası projesinin sonu gelmiş olabilir.) İstanbul Belediye Başkanı Kadir Topbaş bundan böyle bir durağın yeri değiştirilirken bile halka sorulacağını söylemek ihtiyacını hissetti. En doğru teşhisi ise BDP eşbaşkanı Selahattin Demirtaş yaptı: Gezi Parkı, demokratik özerkliğin (yani yerinden yönetimin) ne demek olduğunu gösterdi.

Başbakan "Milli iradeye saygı" mitingleriyle gelecek yıl yapılacak seçimler için kampanyayı erkenden başlatma gereğini duydu. Bu mitinglerle halkı kendisinden yana ve karşısında olanlar şeklinde kutuplaştırma politikasına hız verdi. Orantısız güç kullanan polis için "Destan yazdı..." ve

kendisinden bazı taleplerde bulunan yurttaşlar için “Ne zamandan beri ayaklar baş oldu...” dedi. İkincisine hak ettiği cevabı BDP eşbaşkanı Gültan Kışanak, demokrasinin en temel ilkesini hatırlatarak verdi: “Bu memlekette ayak falan yok, hepimiz başız...”

Şimdilerde Başbakan’ın kutuplaştırıcı politikada ısrarını açıklamak için başlıca iki teori ileri sürülüyor: 1) “İktidar yozlaştırır; mutlak iktidar mutlak olarak yozlaştırır...” Onbir yıl çetin sorunlarla boğuştuktan sonra, üzerine yorgunluk çöktü. Amerikalılar bunun için başkanlık süresini iki dönemle kısıtlıyor. Çin Komünist Partisi bile on yılda bir bütün yöneticilerini değiştiriyor... 2) Hayır, Başbakan’ın kendine göre bir mantığı var. Seçimlere doğru gidilirken ekonomi olumlu sinyaller vermiyor. Bunun için seçmenlerinin saflarını sıklaştırmak için “düşman” yaratmak, kutuplaştırmak ihtiyacını duyuyor. Bunun için katışıksız dinsel popülist söylemi tırmandırıyor. (Camiye ayakkabılarıyla girdiler... Camide içki içtiler... Başörtülü kardeşime saldırdılar...)

Hangi teori doğru olursa olsun, Gezi Parkı’nın reform sürecini canlandırıcı etkisi görülüyor. Başbakan demokratikleşme yönünde adımlar atma baskısını üzerinde hissediyor. İşte, barış sürecinde 2. Aşama’ya dönük sınırlı adımlar, Alevi açılımında 2. aşama, TSK İç Hizmet Kanunu 35. maddesinde değişiklik önerisi... PKK silahlı yerine barışçı mücadelenin erdemlerini ve avantajlarını keşfetmekle meşgul. Gösteriler, toplantılar, konferanslar yoluyla “çözüm sürecini hızlandırma” çabasına yöneliyor. Bütün (yani PKK muarızları dâhil) Kürtleri temsil edecek bir meclis oluşturma peşinde. Cizre “asayiş timi”ni üstlenmedi.

Gezi Parkı, Kemal Kılıçdaroğlu'nu dahi dürtükledi.
Amberin Zaman'a dediklerine bakın: "Yenilikçi bir parti olarak görünmüyoruz. Farklı bir dile ihtiyacımız var. Yeni nesil çok kıvrak, çok zeki... Onlara yakın olamadık. Anlayamadık..." Ve bombayı patlatıyor: Anadilde eğitime karşı çıkan, vatandaşlıkta "Türk" tanımında ısrar eden "CHP'li üyelerin anayasa uzlaştırma komisyonuna sundukları görüşler partiyi bağlamıyor..." (Taraf, 17 Haziran)
Ulusalıcıların yükünü sırtından atan bir CHP'nin elinde halkla barışmak için büyük bir fırsat var.

2013-07-02
